

ÇEVRE ETİKETİ YÖNETMELİĞİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı; sürdürülebilir çevre ve sürdürülebilir kalkınma hedefleri doğrultusunda, yaşam döngüsü boyunca çevresel etkileri azaltılmış ürün veya hizmetleri teşvik etmek, tüketicilere doğru ve bilimsel temeli olan bilgi akışını sağlamak için gönüllülük esaslı çevre etiketi sistemi oluşturmak ve bu konudaki idari ve teknik hususlar ile sistemin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

(2) Bu Yönetmelik ile oluşturulan çevre etiketi sistemi; ürün veya hizmetlerin doğal kaynak kullanımı ve hammadde aşamasından başlamak üzere üretim, kullanım, tüketim, geri dönüşüm gibi evrelerini de kapsayacak şekilde nihai bertaraf aşamasına kadar geçen yaşam döngüsünün bütün süreçlerinde, ekosistemlerin bozulmasını önlemeyi, doğal kaynakların tüketiminde çevre, insan, sağlık, iklim ve doğal yaşamın üzerindeki olumsuz etkileri azaltmayı amaçlamaktadır.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, ürün veya hizmetlere çevre etiketi verilmesi ile ilgili kriter belirleme ve geliştirme, başvuru, değerlendirme, doğrulama, çevre etiketinin şekli, kullanma izni, süresi, izleme, denetim, strateji belirleme, bilinçlendirme, tanıtım ve eğitim çalışmalarına ait usul ve esasların belirlenmesi ile ilgili yetki, görev ve sorumlulukları kapsar.

(2) Bu Yönetmelik, Türkiye’de üretilen, dağıtılan, ihraç edilen veya ithalat yoluyla piyasaya sunulan ürün veya hizmetlere uygulanır.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik, 9/8/1983 tarihli ve 2872 sayılı Çevre Kanununun 3 üncü maddesi ile 10/7/2018 tarihli ve 30474 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 97 nci ve 104 üncü maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- a) Bakanlık: Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığını,
- b) Çevre etiketi: Bu Yönetmelik hükümlerine uygun, yaşam döngüsü boyunca çevresel etkileri azaltılmış ürünleri veya hizmetleri teşvik etmek ve tüketicilere doğru, yanıltıcı olmayan, bilimsel temeli olan bilgi sağlamak için oluşturulmuş gönüllü bir ödüllendirme sistemini temsil eden işareti,
- c) Çevre etiketi belgesi: Çevre Etiket kullanıcısına çevre etiketi kullanım izni sağlayan Bakanlık tarafından verilen belgeyi,
- ç) Çevre etiketi başvuru bedeli: Çevre etiketi başvurusu için alınan ücreti,
- d) Çevre etiketi belgesi yıllık kullanım bedeli: Çevre etiketi kullanım hakkı sağlayan ve yıllık çevre etiketi kullanım için alınan ücreti,
- e) Çevre etiketi kullanıcısı: Ürettiği, imal ettiği, ihraç ettiği, sunduğu, toptancı veya perakendeci olarak piyasaya sürdüğü ürün veya hizmetler için bu Yönetmelik usul ve esaslarına göre kendisine Bakanlık tarafından çevre etiketi verilmiş kişi veya kuruluşu,
- f) Çevre etiketi kurulu: Ürün veya hizmet grubu kriterlerini değerlendiren ve sistemin gelişimi için stratejik öneri ve görüşleri belirleyen kurulu,
- g) Çevre etiketi sistemi: Ürün veya hizmet grubu kriterlerinin belirlenmesi ve geliştirilmesi, çevre etiketi verilmesini, kullanımını ve izlemesini içeren sistemi,
- ğ) Çevre etiketine sahip ürün: Hammaddenin temininden başlamak üzere üretim, tüketim, kullanım ve kullanım ömrünü tamamladıktan sonra bertaraf edilmesini de içeren yaşam döngüsü süreçlerinde, aynı ürün grubunda yer alan diğer ürünlerle karşılaştırıldığında, çevreye karşı olumsuz etkileri azaltılmış ve bu etkilerin ürün grubuna göre belirlenmiş kriterlere uygunluğu kanıtlanmış ürünü,

h) Çevre etiketine sahip hizmet : Bir ücret veya menfaat karşılığında yapılan ya da yapılması taahhüt edilen mal sağlama dışındaki her türlü tüketici işlemini içeren yaşam döngüsü süreçlerinde, aynı hizmet grubunda yer alan diğer hizmetlerle karşılaştırıldığında, çevreye karşı olumsuz etkileri azaltılmış ve bu etkilerin hizmet grubuna göre belirlenmiş kriterlere uygunluğu kanıtlanmış hizmeti,

ı) Çevre etiketi uygunluk raporu: Çevre etiketli ürün veya hizmetlerin çevre etiketi kriterlerini sağladığını gösteren ve her yıl sunulan raporu

i) Çevresel etki: Yaşam döngüsü boyunca ürün veya hizmetin doğrudan veya dolaylı olarak çevreye verdiği her türlü etkiyi,

j) Çevresel performans: Bir ürünün veya hizmetin çevresel etkiye sebep olan özelliklerinin yaşam döngüsü boyunca üretici tarafından değerlendirilmesini ve yönetimini,

k) Doğrulama: Bir ürünün veya hizmetin belirlenmiş çevre etiketi kriterlerine uygunluğunu gösteren işlemi,

l) Genel Müdür: Çevresel Etki Değerlendirmesi, İzin ve Denetim Genel Müdürünü,

m) Genel Müdürlük: Çevresel Etki Değerlendirmesi, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğünü,

n) Hizmet: Bir ücret veya menfaat karşılığında yapılan ya da yapılması taahhüt edilen mal sağlama dışındaki her türlü tüketici işleminin konusunu,

o) Tedarikçi: Bir ürün veya hizmetin sunulabilmesi için firmaya girdi, hammadde, ürün sağlayan üreticiyi,

ö) Teknik çalışma komisyonu: Ürün veya hizmet gruplarına ait çevre etiketi kriterlerini belirleyen ve geliştiren komisyonu,

p) Teknik çalışma raporu: Ürün veya hizmet grubu kriterlerinin teknik gerekçeleri hakkında bilgi veren raporu,

r) Teknik inceleme komisyonu: Çevre etiketi kriterlerine göre başvuruların uygunluğunu teknik açıdan inceleyen ve doğrulamasını yapan komisyon,

s) Teknik inceleme raporu: Ürünün veya hizmetin çevre etiketi kriterlerini sağladığını/sağlamadığını ve gerekli doğrulama işleminin gerçekleştirildiğini gösteren raporu,

ş) Tüketici: Ticari veya mesleki olmayan amaçlarla hareket eden gerçek veya tüzel kişiyi,

t) Üretici: Bir ürünü üreten, imal eden, ıslah eden veya ürüne adını, ticari markasını veya ayırt edici işaretini koymak suretiyle kendini üretici olarak tanıtan, üreticinin ülke dışında olması halinde, üretici tarafından yetkilendirilen temsilciyi ve/veya ithalatçıyı; ayrıca, ürünün tedarik zincirinde yer alan ve faaliyetleri ürünün güvenliğine ilişkin özelliklerini etkileyen gerçek veya tüzel kişiyi,

u) Ürün: Piyasaya arz edilen veya arz edilmesi hedeflenen malları,

ü) Ürün veya hizmet grubu: Aynı amaca hizmet eden ve kullanım açısından aynı olan veya benzer fonksiyonel özellikleri olan ve tüketici tarafından benzer olarak algılanan ürün veya hizmetler grubunu,

v) Ürün veya hizmet grubu kriteri: Çevre etiket sistemine dahil olan ürün veya hizmet grupları için nihai olarak Bakanlık tarafından belirlenen çevre etiketi alma şartlarını,

y) Yaşam döngüsü: Ürünün veya hizmetin ham madde aşamasından bertarafına kadar birbirini izleyen ve birbirine bağlı olan süreçlerini, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Çevre Etiketi Sistemi Temel İlke ve Gereklilikleri ile İlgili Hükümler

Çevre etiketi sistemi temel ilke ve hedefleri

MADDE 5 – (1) Çevre etiketli ürün veya hizmetlere talebi artıracak tedbirler alınır ve uygulanır. Bu maksatla; sistemi basitleştirmek ve çevre etiketinin kullanımı ile ilgili idari yükleri azaltmak için değerlendirme ve doğrulama usul ve esasları kolaylaştırılır. Talebin artırılması amacıyla teşvik araçları belirlenir ve uygulanır.

(2) Çevre etiketinin ülke genelinde toplum tarafından tanınması ve kabullenilmesi için sivil toplum kuruluşları ve tüketici örgütlerinin sistem içerisinde uygun süreçlerde yer alması sağlanır.

(3) Çevre etiketinin gelişimi ve yaygınlaşması için çevre ve ekonomi politikaları geliştirilir, ilerleme ve kalkınma programlarında dikkate alınır.

(4) Çevre etiketinin usulsüz ve yetkisiz kullanımını önlemek için denetim ve kontrol tedbirleri belirlenir ve uygulanır.

(5) Çevre etiketinin yetkisiz ve usulsüz kullanımının denetiminin uyumlu bir şekilde uygulanması amacıyla ilgili kurumlar arasında iş birliği, koordinasyon ve bilgi alışverişi sağlanır.

(6) Çevre etiketli ürün veya hizmetlerin kullanılmasının yaygınlaştırılması amacıyla kamu alımlarında çevre etiketli ürün veya hizmetleri tercih edici tedbirler belirlenir ve uygulanır.

Çevre etiketi sisteminin işleyişi

MADDE 6 – (1) Ürün veya hizmetlere çevre etiketi verilmesi amacıyla çevre etiketi sistemi oluşturulmuştur.

(2) Çevre etiketi sisteminde TS EN ISO 14024 Tip I Çevre Etiketlemesi, Prensipler ve Yöntemler standardı dikkate alınmıştır.

(3) Çevre etiketi sistemi, Bakanlığın yönetimi ve koordinasyonu altında ilgili tüm paydaşlarla birlikte yürütülür.

(4) Bakanlık, çevre etiketi sisteminin etkin işleyişi, gelişimi ve uygulamadan kaynaklanan sorunların çözümü için gerekli tedbirleri alır.

Çevre etiketi sistemini oluşturan unsurlar

MADDE 7 – (1) Çevre etiketi sistemi aşağıdaki unsurlardan oluşur:

- a) Bakanlık,
- b) Çevre etiketi kurulu,
- c) Teknik çalışma komisyonu,
- ç) Teknik inceleme komisyonu,
- d) Diğer kamu ve özel kurum/kuruluşları, sivil toplum kuruluşları, çevre etiketi kullanıcısı, tüketici kuruluşları,
- e) Konuya özgü olarak davet edilecek diğer katılımcılar.

(2) Unsurların, bu Yönetmelik ile kendilerine verilen tüm görevleri yapabilecek teknik bilgi, deneyime sahip olmaları aranır.

(3) Unsurlar, bu Yönetmeliğe tabi ürün veya hizmetin tasarımı, imalatı, tedariki, birleşimi, kullanımı veya bakımı ile ilgili sorumlu gerçek veya tüzel kişi ya da kişiler ile çıkar ilişkisinde bulunamazlar. Bu durum unsurların çalışmaları için gerekli olan, değerlendirilen ürünlerin kullanımını veya bu ürünlerin kişisel amaçlar için kullanımını engellemez.

Çevre etiket sistemi ürün veya hizmet grubu kriter gereklilikleri

MADDE 8 – (1) Çevre etiketi kriterleri, güncel gelişmeleri göz önünde bulundurarak ürünün çevresel performansını dikkate alır.

(2) En yüksek çevresel performansa ulaşmaya yönelik olarak, ürün veya hizmetlerin tüm yaşam döngüsü dikkate alınarak bilimsel bir temelde ürün veya hizmet grubu kriterleri belirlenir. Bu kriterlerin belirlenmesi ve geliştirilmesinde;

a) İklim değişikliği ve biyolojik çeşitlilik üzerinde olumsuz etki yapan enerji tüketiminin azaltılması ve yenilenebilir enerji kullanımının teşvik edilmesi,

b) Atık oluşumu ve çevresel ortamın maruz kaldığı emisyonlar ile zararlı maddelerin fiziksel etkileri, kullanımı ve yayılımından kaynaklanan kirliliği,

c) Teknik olarak mümkün olan durumlarda, çevre ve sağlığa zararlı maddelerin daha güvenli maddeler ve/veya yöntemler ile değiştirilmesi,

ç) Ürün veya hizmetlerin kullanım ömrünün uzatılması ve yeniden kullanılabilirliğinin sağlanması yoluyla çevresel etkilerinin tamamen önlenmesi veya çevreye zarar vermeyecek ölçüde en aza indirilmesi,

d) Ürün veya hizmetlerin yaşam döngüsü aşamalarında, sağlık ve güvenlik yönleri ile birlikte çevresel yarar ve zararları arasındaki net dengenin sağlanması,

e) İlgili ürün veya hizmet grubu için geçerli olduğu zamanlarda uluslararası veya ulusal veya bölgesel boyutta resmi olarak tanınmış TS EN ISO 14024 Tip I Çevre Etiketlemesi, Prensipler ve Yöntemler başta olmak üzere diğer çevre etiketleri için belirlenen kriterlere uyum,

f) Çevre etiketi taşıyan ürün veya hizmetlerin planlanan kullanıma uygun olmasını sağlayacak gerekliliklerin karşılanması, hayvanlar üzerinde yapılan deneylerin mümkün olduğunca azaltılması dikkate alınır.

(3) Ürün veya hizmet grubu kriterlerinin geliştirilmesi ve uygulanmasında ürün veya hizmetin çevresel performansının iyileştirilmesi ile mali ve idari yük arasında denge sağlanır. Küçük ve orta büyüklükte işletmelere orantısız idari ve ekonomik yük getirecek kriterler belirlenmemesine özen gösterilir. Ürün veya hizmetlerde daha yüksek çevre performansına ulaşılması hedeflenir.

(4) Kriter geliştirilmesi aşamasında ilgili diğer mevzuat ve standartlara uyum sağlanması dikkate alınır.

Ürün veya hizmet grubu kriterlerinin belirlenmesi

MADDE 9 – (1) Yeni ürün veya hizmet grubu kriterlerinin belirlenmesi ve mevcut ürün veya hizmet grubu kriterlerinin geliştirilmesi/güncellenmesi süreci aşağıda belirtilmiştir:

a) Kriter belirlenmesi ve geliştirilmesi/güncellenmesi süreci Çevre Etiketi Kurulu tarafından re'sen veya TS EN ISO 14024 Tip I Çevre Etiketlemesi, Prensipler ve Yöntemler uyarınca Bakanlık tarafından ürün veya hizmet gruplarının önerilmesi ile başlatılabilir.

b) Bakanlık tarafından kriter belirlenmesi talep edilen ürün veya hizmet grubu Çevre Etiketi Kurulu tarafından değerlendirilerek olumlu veya olumsuz görüş bildirilir.

c) Kriter belirlemenin olumlu görüş aldığı durumda Bakanlık tarafından Teknik Çalışma Komisyonu oluşturulur.

ç) Teknik çalışma komisyonu tarafından yaşam döngüsü aşamaları dikkate alınarak taslak ürün veya hizmet grubu kriterleri ile ilgili teknik çalışma raporu hazırlanır veya hazırlattırılır.

d) Teknik çalışma raporuna göre taslak kriterler oluşturulur.

e) Taslak kriterler hakkında ilgili kamu kurum ve kuruluşları, sektör temsilcileri, sivil toplum kuruluşları ve diğer paydaşların görüşleri alınır.

f) Taslak kriterler nihai hale getirilinceye kadar paydaşların görüşlerinin alınması için Bakanlığın internet sayfasında 30 takvim günü süreyle yayınlanır.

g) Alınan görüşler çerçevesinde teknik çalışma komisyonu tarafından ürün veya hizmet grubu kriterleri ile ilgili nihai taslak kriterler hazırlanarak Çevre Etiketi Kuruluna sunulur.

ğ) Nihai taslak kriterlerin Çevre Etiketi Kurulu tarafından değerlendirilerek uygun görülmesi halinde Bakanlık tarafından nihai kriterler yayımlanır.

(2) Diğer ISO 14024 Tip I Çevre Etiketlemesi, Prensipler ve Yöntemler ile geliştirilen kriterler bu Yönetmelik kapsamında ürün veya hizmet grubu kriterleri olarak belirlenebilir. Bu durumda, Çevre Etiket Kurulunun uygun görüşü doğrultusunda, kriterler ülkemiz koşullarına göre uyarlanarak taslak kriterler oluşturulur. Taslak kriterlerin oluşturulmasından sonra işbu maddenin birinci fıkrasının (e) bendinden sonraki süreçler takip edilir.

(3) Kriterlerin geçerlik süresi 5 yıl olup, daha önceden belirlenmiş kriterlerde esaslı ve kapsamlı revizyonlar 3 yılda bir yapılır. Esaslı ve kapsamlı revizyonlar yukarıdaki prosedüre tabidir. Bu kapsamlı revizyonlar dışında kriterlere uyumu ve çevresel performansının değerlendirilmesini etkilemeyecek değişiklikler Bakanlık tarafından yapılır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Ürünlere veya Hizmetlere Çevre Etiketi Verilmesi ile İlgili Başvuru Süreçleri

Çevre etiketi başvurusunda gerekli evraklar

MADDE 10 – (1) Çevre etiketi başvurusunda gerekli evraklar şunlardır:

a) Başvuran özel ya da tüzel kişinin tanıtımı, adresi, iletişim bilgileri ve başvuru yapacağı ürün veya hizmete ait başvuru dilekçesi,

b) Ticaret Sicil Gazetesinde yayımlanan şirket kuruluş senedi, ana sözleşmesi veya tüzüğü,

c) Kurum/kuruluşları temsile yetkili kişi veya kişilerin noter onaylı imza sirküleri,

ç) Başvuru sahibinin ürün veya hizmet ile ilişkisi,

d) Ürün veya hizmetin ticari açıdan tanıtılması,

e) Başvuru bedelinin Bakanlık döner sermaye işletmesi müdürlüğü hesabına yatırıldığına dair dekont,

f) Başvuru yapılacak ürün veya hizmet kriterleri ile ilgili bilgi ve belgeler,

g) Bakanlığın talep ettiği diğer bilgi ve belgeler.

Çevre etiketi başvuru süreci ve değerlendirilmesi

MADDE 11 – (1) Üreticiler, imalatçılar, ihracatçılar, ithalatçılar, hizmet sağlayıcılar, toptancı ve perakende satıcılar, Bakanlık tarafından uygun görülen ve çevre etiketi alınmasında menfaati olan kişi ve kuruluşlar, belirtilen formata uygun olarak istenilen bilgi ve belgelerle çevre etiketi başvurusuna müracaat eder.

(2) Çevre etiketi başvuru süreci aşağıdaki aşamalardan oluşur:

(a) Başvuru sahibi, başvuru dosyasını Bakanlığa sunar.

b) Bakanlık, başvuru dosyasındaki bilgi ve belgeleri uygunluk bakımından 30 takvim günü içerisinde idari açıdan inceler, eksiklik tespit edilmesi durumunda başvuru sahibine bildirimde bulunur. Eksiklik tebliğ tarihinden itibaren en geç 60 takvim günü içerisinde tamamlanmaz ise başvuru olumsuz sonuçlandırılır ve yatırılan başvuru bedeli geri ödenmez.

c) Bakanlık tarafından uygun bulunan başvurular için teknik inceleme komisyonu oluşturulur.

ç) Teknik inceleme komisyonu başvuruyu değerlendirmek üzere ürünün üretim yerinde/ hizmetin gerçekleştirildiği yerde komisyon oluşturulduktan sonra 30 takvim günü içinde doğrulama ziyareti gerçekleştirir.

d) Teknik inceleme Komisyonu, doğrulama ziyaretinden ve teknik inceleme raporuna nihai halini vermeden önce Bakanlığın talebi üzerine toplanabilir. Başvuru sahibi, talep edildiği durumlarda, bu toplantılara katılım sağlamakla yükümlüdür.

e) Ürünlerin veya hizmetlerin kriterlere uyumu ve diğer teknik hususlar başvuru tarihinden itibaren 90 takvim günü içerisinde değerlendirilir ve çevre etiketi teknik raporu hazırlanır.

f) Teknik inceleme raporu;

1) Çevre etiketi verilmesine engel herhangi bir koşul içermiyorsa başvuru sahibine çevre etiketi yıllık kullanım bedelinin yatırılması neticesinde çevre etiketi belgesi verilir.

2) Çevre etiketi verilmesine engel herhangi bir koşul içeriyorsa başvuru sahibine 15 takvim günü ilave süre verilir. Verilen süre içerisinde koşulun/koşulların yerine getirilmesi halinde çevre etiketi yıllık kullanım bedelini yatıran başvuru sahibine çevre etiketi belgesi verilir, koşulun/koşulların yerine getirilmemesi halinde başvuru olumsuz olarak sonuçlandırılır ve yatırılan başvuru bedeli geri ödenmez.

g) Çevre etiketi yıllık kullanımı için ve çevre etiketi başvurusu için belirlenen bedeller, Bakanlık Döner Sermaye İşletmesine ödenir.

ğ) Çevre etiketi almaya hak kazanmış ürünleri veya hizmetleri, ihraç ettiği, sunduğu, toptancı veya perakendeci olarak piyasaya sürdüğü kendi markalarıyla kullanmak isteyen başvuru sahipleri çevre etiketini kullanmak istediği işletmenin yazılı muvaffakatıyla Bakanlığa yazılı olarak bu Yönetmeliğin 10 uncu maddesi kapsamında müracaat eder. Çevre etiketli ürün veya hizmeti kendi markasıyla kullanmasında sakınca bulunmayan başvuru sahibinin Bakanlığın Döner Sermaye İşletmesi Müdürlüğü hesabına çevre etiketi yıllık kullanım bedelini ödemesi gerekmektedir.

(3) Bakanlık yerinde doğrulama gerçekleştirebilir veya bu görev için teknik inceleme komisyonu dışında yetkili temsilci/temsilciler atayabilir.

(4) Doğrulamalardan kaynaklanan masraflar başvuru sahibi tarafından karşılanır.

(5) Çevre etiketinin şekli Bakanlık tarafından yayımlanan çevre etiketi şekline uygun olmak zorundadır. Etiketle bulunacak bilgiler başvuru sürecinde Bakanlığın uygun görüşüyle belirlenir.

Çevre etiketi verilmeyecek haller

MADDE 12 – (1) Aşağıdaki hallerde çevre etiketi verilmez:

a) 23/06/2017 tarihli ve 30105 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Kimyasalların Kaydı, Değerlendirilmesi, İzni ve Kısıtlanması Hakkında Yönetmeliğin 47 nci maddesinde tanımlanan özellikleri taşıyan kimyasalları içeren ürünler,

b) 7/6/2011 tarihli ve 27957 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Tıbbi Cihaz Yönetmeliğinde ve 24/12/2011 tarihli ve 28152 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Veteriner Tıbbi Ürünler Hakkında Yönetmelikte tanımlanan tıbbi ürünler, veteriner tıbbi ürünler ile tıbbi cihaz ve malzemeler,

c) Yem ve gıda ürünleri.

(2) Bakanlık çevre etiketi sürecinde birinci fıkrada yer alan hükümlere ek olarak çevreye zararlı ürünler için ayrıca kısıtlama kararı alabilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çevre Etiketinin Kullanımı ve Yükümlülükler

Çevre etiketinin kullanımı

MADDE 13 – (1) Bakanlık tarafından çevre etiketi almaya hak kazanan başvuru sahibine çevre etiketi belgesinin verilmesi ile başvuru sahibi çevre etiketi kullanıcısı unvanını alır. Çevre etiketi kullanıcılarının unvanları, belge tarihleri ve ürün veya hizmet kapsamı Bakanlığın internet sayfasında yayımlanır.

(2) Çevre etiketi kullanıcısı çevre etiketi belgesinin ekinde bulunan çevre etiketi kullanım usul ve esaslara uymak zorundadır.

(3) Çevre etiketi belgesinin kapsamış olduğu ürünlere veya hizmetlere çevre etiketi kullanıcısı tarafından eklemeye yapılmak istendiğinde her yıl yıllık doğrulama sürecinde bir defaya mahsus başvuru bedeli ödenmeksizin Bakanlığa yazılı olarak başvuru yapılması gerekmektedir. Ürünlerde veya hizmetlerde eklemeye yapılması istendiğinde güncel durumun çevre etiketi kriterlerine uygun olduğu başvuru dosyasında belgelenmelidir. Bu durum, Bakanlık tarafından gerekli görülürse teknik inceleme komisyonu oluşturarak doğrulanır. Doğrulamaya yönelik masraflar çevre etiketi kullanıcısı tarafından karşılanır.

(4) Çevre etiketi belgesinin kapsamış olduğu ürünlerde veya hizmetlerde çevre etiketi kullanıcısı tarafından eksiltme yapılmak istendiğinde bu durum Bakanlığa yazılı olarak bildirilir.

(5) Ürün veya hizmet üzerinde veya proseste yapılacak ve kriterlere uyumu ve çevresel performansının değerlendirilmesini etkilemeyecek değişiklikler için yeni bir başvuru yapılması veya çevre etiketi belgesi alınması gerekmez. Çevre etiketi kullanıcısı bu tür değişiklikleri Bakanlığa yazılı olarak bildirir. Bakanlık gerekli gördüğünde ürün veya hizmet grubu kriterlerini doğrulamak için teknik inceleme komisyonu kurar. Doğrulamaya yönelik masraflar çevre etiketi kullanıcısı tarafından karşılanır.

(6) Çevre etiketi kullanıcısı, çevre etiketi kriterlerinin sağlandığına dair çevre etiketi uygunluk raporu'nu çevre etiketi belgesinin verildiği tarih dikkate alınarak takip eden her bir yıllık dönemin sonuna kadar Bakanlığa sunmakla yükümlüdür. Çevre etiketi uygunluk raporu'nu zamanında sunmayan çevre etiketi kullanıcılarına Bakanlıkça uyarı yazısı gönderilir. Uyarı yazısının tebellüğ tarihinden itibaren 15 gün içinde çevre etiketi uygunluk raporu sunulmazsa çevre etiketi belgesi iptal edilir.

(7) Bakanlık, çevre etiketi kullanıcılarının kriterlere uygunluk durumunu yıllık izleme planı kapsamında takip eder/ettirir.

(8) Bakanlık, çevre etiketi kullanım izni alan ürün veya hizmetin, ilgili kriterlere, bu Yönetmelik hükümlerine uygunluğu için her zaman haberli veya habersiz denetleme yapabilir/yaptırabilir.

(9) Çevre etiketi kullanıcısı, Bakanlığa 3 ay öncesinden göndereceği yazılı bildirim ile her zaman çevre etiketi kullanımından vazgeçebilir ve çevre etiketi belgesinin iptalini isteyebilir.

(10) Çevre etiketi kullanıcısı; yanlış, yanıltıcı veya çevre etiketi bütünlüğüne zarar verecek reklam, ifade, etiket veya logo kullanamaz.

(11) Çevre etiketi kullanıcısı, kullanım yükümlülük ve hükümlerini karşılayamadığı durumlarda bu durumu Bakanlığa bildirir ve yükümlülükler yerine getirilinceye kadar çevre etiketini kullanamaz.

(12) Bakanlık, çevre etiketi verilmesi veya kullanımından kaynaklı olarak çevre etiketi kullanıcısı veya üçüncü bir tarafın uğradığı zarardan sorumlu tutulamaz.

(13) Çevre etiketi belgesi 4 yıllık süre için verilir. Süre bitiminden 180 gün önce çevre etiketi başvuru bedeli yatırılarak başvuru yapılması halinde Bakanlık tarafından teknik inceleme komisyonuna yaptırılan değerlendirme sonucunda çevre etiketi kriterlerine uygunluğun devam ettiği belgelenirse çevre etiketi belgesi 4 yıl süre ile yenilenir. Yenileme işlemi sonucu çevre etiketi

yıllık kullanım bedelinin yatırılmış olması gerekmektedir. Çevre etiketi kullanıcısı, çevre etiketi kriterleri doğrulama gereklerini sağlamazsa çevre etiketi belgesinin süresi uzatılmaz.

(14) Yürürlükteki ürün veya hizmet grubu kriterlerine uygunluğu sağladığı sürece çevre etiketi kullanıcısı, çevre etiketini kullanabilir. Kriterlerin güncellenmesi durumunda yeni kriterlere uyum için güncel kriterlerin yayım tarihinden itibaren çevre etiketi kullanıcısına 6 ay geçiş süresi verilir. Çevre etiketi kullanıcısı güncel kriterlere göre çevre etiketi belgesinin geçerliliğini devam ettirmek isterse güncel kriterlerin yayım tarihinden itibaren 3 ay içinde talebini dilekçe ile Bakanlığa bildirir. Uyum durumu Bakanlıkça oluşturulan teknik inceleme komisyonu tarafından dilekçenin Bakanlığa ulaşmasından sonra 90 takvim günü içinde değerlendirilir. Güncel kriterlere uyum sağlamayan çevre etiket kullanıcılarının çevre etiketi belgesi iptal edilir. Çevre etiketi kullanıcısı çevre etiketini yenilemek istememesi durumunda stoklarında bulunan çevre etiketli ürünlerini tüketmesi için en fazla 1 sene süre verilir. Bu süre içinde piyasaya arz edilemeyen ürünlerde çevre etiketi kullanılmaz.

(15) Çevre etiketi belgesinin süresinin bitmesi halinde çevre etiketi kullanıcısı çevre etiketini kullanamaz.

(16) İptal edilen ve süresi geçen belgeler Bakanlık tarafından internet sayfasında ve/veya uygun araçlarla duyurulur.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Sistem Unsurlarının Kuruluşu, Yetki, Görev ve Sorumlulukları

Bakanlığın görev ve sorumlulukları

MADDE 14 – (1) Bakanlığın görevleri aşağıda belirtilmiştir:

- a) Bakanlık çevre etiket sisteminin sahibi ve yürütücüsüdür,
- b) Çevre etiket sisteminin işleyişini yönetir, etkin uygulanması için gerekli koordinasyon ve yönlendirmeleri yapar,
- c) Çevre etiketi kurulu üyelerini oluşturur,
- ç) Teknik çalışma komisyonunu oluşturur,
- d) Teknik inceleme komisyonunu oluşturur,
- e) Ürün veya hizmet grubu kriterlerini yayımlar,
- f) Çevre etiketi başvurularını kabul eder, teknik değerlendirme, doğrulama, pazarlama, tanıtım, bilinçlendirme, eğitim, kriter belirleme ve geliştirme süreçlerini ve koordinasyonunu yürütür veya yürütülmesini sağlar,
- g) Çevre etiketinin kullanımının izlenmesi ve gözetimini yapar veya yapılmasını sağlar,
- ğ) Sistemin işleyişi için gerekli başvuru ve yıllık çevre etiketi kullanım bedellerini tahsil eder, kamu tarafından yapılacak olan destekler için bütçe hazırlar,
- h) Bu Yönetmelik kapsamında yer alan faaliyetler kapsamında kurum/kuruluşlara yetki devri yapabilir.

Çevre etiketi kurulu

MADDE 15 – (1) Çevre etiketi kurulu üyeleri; Genel Müdür veya Genel Müdür Yardımcısının yetkilendireceği kişi başkanlığında, kamu kurum/kuruluşları, özel sektör, sivil toplum kuruluşları ve ilgili paydaşlardan en az Daire Başkanı veya yönetim kurulu üyesi düzeyinde temsilcilerden belirlenerek Bakanlık tarafından oluşturulur.

(2) Çevre etiketi kurulunun çalışma usul ve esasları aşağıdaki şekildedir:

- a) Çevre etiket kurulu yılda en az 1 defa toplanır. Toplantı yeter sayısı salt çoğunluktur. Salt çoğunluğun sağlanamadığı durumlarda 21 takvim günü sonra tekrar toplantı yapılır.
- b) Kurulun sekreteryası Bakanlık tarafından yapılır.
- c) Bakanlık tarafından belirlenen taslak toplantı gündemi ve görüş/öneri talepleri toplantı tarihinden en az 15 takvim günü öncesinde çevre etiketi kurulu üyelerine resmi yazı ile iletilir. Toplantı gündemine ve görüş/öneri taleplerine ilişkin görüşler üyeler tarafından toplantı tarihinden 5 takvim günü öncesine kadar Bakanlığa resmi yazı ile gönderilir. Gönderilen görüşler çerçevesinde nihai toplantı gündemi Bakanlık tarafından belirlenir.
- ç) Kararlar toplantıya katılanların oybirliği veya oyçokluğu ile alınır. Toplantı kararları tutanak altına alınır. Tutanakta, kurul üyelerinin ad ve soyadları, unvanları; kararlar, karar tarihi ve kararın

oybirliği veya oyçokluğuyla verilip verilmediği yer alır. Tutanak, Başkan ve üyeler tarafından imzalanır.

d) Çevre etiketi kurulu gerektiğinde Bakanlığın talebine göre toplanır.

e) Çevre etiketi kurulunu oluşturan üyelerin masrafları kendilerini temsil eden kurum veya kuruluş tarafından karşılanır.

(3) Çevre etiketi kurulunun görevleri şunlardır:

a) Çevre etiketi verilebilmesi için ürün veya hizmet grubu kriterlerinin belirlenmesi veya belirlenmiş ürün veya hizmet grubu kriterlerinin geliştirilmesi için Bakanlığa görüş bildirmek,

b) Teknik çalışma komisyonu tarafından iletilen ürün veya hizmet grubu kriterleri ile ilgili nihai taslak kriterlerini değerlendirmek, uygun görölmesi halinde yayımlanmak üzere Bakanlığa sunmak,

c) Çevre etiket sisteminin işleyişi ve gelişimi hakkında stratejik görüş bildirmek.

Teknik inceleme komisyonunu görev ve sorumlulukları

MADDE 16 – (1) Teknik inceleme komisyonu kamu kurum/kuruluşları, özel sektör, sivil toplum kuruluşları ve ilgili paydaşlar arasından Bakanlık tarafından belirlenir.

(2) Teknik inceleme komisyonunun görevleri şunlardır:

a) Başvuruların çevre etiketi kriterlerine uygunluğunu incelemek ve doğrulamasını yapmak, çevre etiketi teknik inceleme raporunu hazırlamak,

b) Çevre etiketi kullanıcısı tarafından çevre etiketli ürünlere veya hizmetlere ekleme yapılması istendiğinde güncel durumun çevre etiketinin kriterlere uygunluğunu denetlemek,

c) Çevre etiketi kullanıcısı tarafından mevcut çevre etiketi belgesinin süresi uzatılmak istendiğinde belge süresinin bitiminden 180 gün öncesine kadar mevcut durumun çevre etiketi kriterlerine uygunluğunu denetlemek,

ç) Kriterlerin güncellenmesi durumunda yeni kriterlere uygunluğu denetlemek,

d) Çevre etiketi kullanıcısı tarafından ürün veya hizmet üzerinde veya proseste yapılacak değişikliklerde yeni durumun çevre etiketi kriterlerine uygunluğunu denetlemek,

e) Çevre etiketli ürün veya hizmetlerin yıllık doğrulamasını yapmak,

f) Bakanlık tarafından verilen diğer görevleri yapmak.

Teknik çalışma komisyonunun görev ve sorumlulukları

MADDE 17 – (1) Teknik çalışma komisyonu kamu kurum/kuruluşları, özel sektör, sivil toplum kuruluşları ve ilgili paydaşlar arasından Bakanlık tarafından belirlenir.

(2) Teknik çalışma komisyonunun görevleri şunlardır:

a) Ürün veya hizmet grubu kriterlerinin belirlenmesi ve/veya mevcut kriterlerin güncellenmesi için teknik çalışma yapmak,

b) Taslak ürün veya hizmet grubu kriterleri ile ilgili teknik çalışma raporu hazırlamak veya hazırlattırmak,

c) Bakanlık tarafından verilen diğer görevleri yapmak.

ALTINCI BÖLÜM

Çeşitli ve Diğer Hükümler

Çevre etiketinin şekli

MADDE 18 – (1) Çevre etiketinin rengi, logosu, boyutları, ürün grubu, kriter ve tescil bilgilerinin etiketi üzerinde konumlandırılması, Bakanlık tarafından belirlenir ve ilan edilir.

Piyasa takibi ve çevre etiketi kullanımının kontrolü

MADDE 19 – (1) Çevre etiketinin kullanımının kontrolünde uygulama birliğinin sağlanması amacıyla kurumlar arası işbirliği ve bilgi alışverişi sağlanır.

(2) Bakanlık, çevre etiketi taşıyan ürün veya hizmet ile ilgili şikâyetten çevre etiketi kullanıcısını haberdar eder ve çevre etiketi kullanıcısının şikâyete tebliğ tarihinden itibaren 7 gün içinde cevap vermesi gerekmektedir. Bakanlık şikâyetçi bilgilerini gizli tutar.

(3) Bakanlık, çevre etiketi taşıyan ürün veya hizmetlerin belirlenen kriterlere uymadığının veya bu Yönetmelik hükümlerine uygun çevre etiketinin kullanılmadığının tespiti halinde çevre etiketi belgesini iptal eder; kararını Bakanlığın internet sayfasında ve/veya uygun araçlarla duyurur.

Diğer ülke çevre etiketlerinin tanınması

MADDE 20 – (1) Bakanlık ISO 14024 Tip I Çevre Etiketlemesi, Prensipler ve Yöntemler Standardına uygun, 66/2010/EC sayılı Avrupa Birliği Tüzüğü, Küresel Eko Etiket Ağı ve uluslararası boyutta resmi olarak tanınmış çevre etiketi sistemleri tarafından verilmiş ve aynı ürün veya hizmet grubuna ilişkin etiketlerin tanınmasına karar verebilir. Tanınan sistemde çevre etiketi verilmesi için oluşturulan ürün veya hizmet grubu kriterleri, mevcut kabul edilen ulusal ürün grubu kriterlerinden daha düşük sınırlamalar içeremez.

(2) Tanınan sistemler kapsamında Bakanlığa başvuru yapılması halinde, başvuru sahibi tarafından Bakanlığın Döner Sermaye İşletmesi Müdürlüğü hesabına çevre etiketi yıllık kullanım bedelinin ödenmesi gerekmektedir.

Çevre etiketinin tanıtımı ve kullanılmasının teşvik edilmesi

MADDE 21 – (1) Bakanlık çevre etiketi sistemini tanıtmak amacıyla diğer ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği içerisinde bir eylem planı belirler ve uygular.

(2) Farkındalık yaratmak amacıyla uygun iletişim araçları ile tanıtım, bilgilendirme, bilinçlendirme ve eğitim kampanyaları düzenlenir.

(3) Çevre etiketli ürün ve hizmetlerin kullanılmasını teşvik etmek için tanıtım, bilgilendirme, bilinçlendirme ve eğitim çalışmalarının yanında teşvik tedbirleri de alınır.

(4) Bakanlık ayrıca; kamu alımı yapan kurum ve kuruluşların çevre etiketi taşıyan ürünleri tercih etmelerine ve teknik şartnamelerde ürün veya hizmet kriterlerinin kullanılmasına yönelik olarak bilgilendirme ve tanıtım çalışmaları yapar.

(5) Bakanlık, tüketicilerin çevre etiketi taşıyan ürün veya hizmetleri talep etmelerini sağlayıcı tedbirleri alır, tanıtım, bilgilendirme ve bilinçlendirme çalışmaları yapar.

(6) Bakanlık, çevre etiketi kriteri belirleme, kriter geliştirme, değerlendirme ve doğrulama, teknik çalışma raporu hazırlama, teknik inceleme raporu, teknik uygunluk raporu hazırlama, başvuru kılavuzu hazırlama, danışmanlık, teknik inceleme komisyonu, teknik çalışma komisyonu ve çevre etiketi kurulu faaliyetleri kapsamındaki işler, her türlü tanıtım, toplantı, bilgilendirme, bilinçlendirme ve eğitim çalışmaları ile ilgili hizmet alabilir.

Bilgi ve belge güvenliği

MADDE 22 – (1) Çevre etiketi başvurusu yapan firmaların/kuruluşların ürün veya hizmetlere ait gizli kalmasını istediği bilgi ve belgeler, Bakanlık tarafından değerlendirilir ve uygun görülmesi halinde gizli tutulur.

(2) Tedarikçi, çevre etiketi başvurusu yapan firma/kuruluş ile bilgi ve belgelerini paylaşmak istemediği takdirde doğrudan Bakanlığa iletebilir.

Çevre etiketi bedelleri

MADDE 23 – (1) Çevre etiketi başvurusu için başvuru sahibi tarafından Bakanlık tarafından belirlenen başvuru bedeli ödenir. Başvuru bedeli ödenmeden başvuru değerlendirmeye alınmaz.

(2) Bakanlık çevre etiketi yıllık kullanım bedelini yıllık olarak belirler. Çevre etiketi kullanıcısı Bakanlığın belirlemiş olduğu yıllık ücreti öder. Bakanlık yıllık ücreti ödenmeyen ürün veya hizmetlere ait çevre etiketini iptal eder. Yıllık ücretin kapsadığı dönem çevre etiketinin verildiği tarih itibarıyla başlar.

(3) Bu Yönetmelik kapsamında alınacak bedeller her yıl Bakanlık döner sermaye işletmesi tarafından belirlenir ve Bakanlığın internet sayfasında yayımlanan birim fiyat listesi uygulanır.

(4) Bakanlık tarafından herhangi bir yetki devri yapılması durumunda; yetki devrine yönelik kapsam ile değerlendirme, doğrulama ve teknik çalışmalara ilişkin tavan bedeller protokol ile belirlenir. Protokol kapsamında belirlenen bedeller Bakanlığın internet sayfasında duyurulur.

Yaptırımlar

MADDE 24 – (1) Çevre etiketini izinsiz veya taklit ederek kullananlar, yetkisi olmadığı halde çevre etiketi belgesi veren, verdiğini/vereceğini belirtenler ile başvuru esnasında sahte belge kullanan özel ve tüzel kişiler ve bu Yönetmelik kapsamında ticari sır sayılabilecek bilgi ve belgeleri yetkisiz kişilere veren ve ifşa edenler hakkında Cumhuriyet Savcılığına suç duyurusunda bulunulur.

Çevre etiketi kullanıcısının unvanının değişmesi veya devredilmesi

MADDE 25 – (1) Çevre etiketi kullanıcısının sahibinin veya unvanının değişmesi durumunda üç ay içerisinde değişikliğe ilişkin sicil gazetesi, kapasite raporu ve mevcut çevre etiketi kriterlerine uyumun devam ettiğine dair beyanname ile başvuru yapılır.

(2) Bakanlık tarafından veya oluşturulacak teknik inceleme komisyonu tarafından yapılan değerlendirme sonucunda kriterlere uyumun devam ettiği tespit edildiğinde önceki koşullarda çevre etiketi kullanım hakkı devam eder. Kriterlere uyumun sağlanmadığı tespit edilirse çevre etiketi kullanım hakkı verilmez.

(3) Devir veya unvan değişikliği tarihinden itibaren çevre etiketi kullanımına yönelik sorumluluklar yeni firma/kuruluş tarafından üstlenilmiş sayılır.

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 26 – (1) 19/10/2018 tarihli ve 30570 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Çevre Etiketli Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

Önceden alınan çevre etiketi belgesine ürün eklenmesi

GEÇİCİ MADDE - Bu Yönetmelik yayım tarihinden önce Bakanlığımızdan alınan çevre etiketi belgesinin kapsamış olduğu ürünlere veya hizmetlere çevre etiketi kullanıcısı tarafından ekleme yapılmak istendiğinde, Yönetmelik yayım tarihinden itibaren 1 ay içerisinde Bakanlığa başvuru bedeli ödenmeksizin yazılı olarak başvuru yapılması gerekmektedir. Eklenmesi istenen ürünlerde veya hizmetlerde güncel durumun çevre etiketi kriterlerine uygun olduğu başvuru dosyasında belgelenmelidir. Bu durum, Bakanlık tarafından gerekli görülürse teknik inceleme komisyonu oluşturularak doğrulanır. Doğrulamaya yönelik masraflar çevre etiketi kullanıcısı tarafından karşılanır.

Yürürlük

MADDE 27– (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 28 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı yürütür.